

Enhed
Rådet for et alders-
venligt Danmark

Dato
22-11-2025

Alderisme

Begrebet 'alderisme'

'Alderisme' dækker over diskrimination og udelukkelse af ældre baseret på alder samt negativ sprogbrug om ældre. Ældre omtales ofte som en homogen gruppe, hvilket kan bidrage til stereotype forestillinger om svaghed og sygdom. Aldersdiskrimination kan have personlige konsekvenser og kan påvirke ældres selvværd og udfoldelsesmuligheder. Det kan føre til marginalisering, ligesom alderisme er forbundet med øget risiko for social isolation, dårligere fysisk og mental sundhed samt forkortet levetid¹. Når ældre mennesker har sværere ved at komme ind på arbejdsmarkedet, mister samfundet samtidig adgang til værdifuld viden, ressourcer og arbejdskraft.

Eksempler på alderisme

Der findes eksempler på forskelsbehandling på baggrund af alder, når ældre borgere skal have tegnet en forsikring eller omlagt et lån i banken eller realkreditinstituttet. Ifølge en analyse fra Konkurrencerådet tjenes der fx flere penge på hus- bil- og indboforsikringer til kunder over 65 år, end på andre kunder med samme anciennitet.

Samtidig er der også positiv diskrimination af ældre i form af aldersbetingede offentlige særydelser. Det gælder fx højere boligstøtte for personer over folkepensionsalderen, nedslag i ejendomsværdiskat, rabatter for rejser med kollektiv trafik, kulturelle tilbud mv. Kommissionen om tilbagetrækning og nedslidning anbefalede i 2022 et opgør med al negativ såvel som positiv diskrimination af ældre.

Seniorers oplevelse af aldersdiskrimination på arbejdsmarkedet

En række undersøgelser har set på seniorers oplevelse af aldersdiskrimination. Viden om diskrimination af seniorer på arbejdsmarkedet er imidlertid meget begrænset. Det skyldes, at størstedelen af studierne på området består af spørgeskemaundersøgelser, som udelukkende giver en indikation af, hvordan arbejdsgivere og arbejdstagere oplever situationen på arbejdsmarkedet. Det skal dog bemærkes, at fraværet af evidens på området ikke nødvendigvis betyder, at det dermed kan konkluderes, at der ingen diskrimination af seniorer er, men at evt. diskrimination ikke kan påvises og kvantificeres.

En undersøgelse fra SeniorArbejdsLiv fra 2023 blandt 30.000 seniorer viser, at andelen af beskæftigede seniorer i aldersgruppen 50+ år, der svarer at de har oplevet diskrimination pga. alder, er steget fra 5 pct. i 2018 til 9 pct. i 2022. I samme undersøgelse er andelen af ledige seniorer, der svarer at de har oplevet diskrimination pga. alder, steget fra 27 pct. i 2018 til 45 pct. i 2022. Da det er en spørgeskemaundersøgelse, er der ikke tale om påvist diskrimination, men om oplevet diskrimination.

¹ Den tredje store -isme: om alderisme og alderens betydning, A. J. Lassen (2023)

En nyere undersøgelse fra Aalborg Universitet udgivet januar 2025² indikerer, at når danske arbejdsgivere skal tage stilling til, hvilken kandidat de helst vil ansætte på baggrund af forskellige karakteristika (alder, køn, religiøs baggrund, i job/ledig og ønske om deltid/fuldtid), er de mindre tilbøjelige til at vælge den ældre kandidat. Ifølge undersøgelsen er alder den af de fem karakteristika, der diskrimineres mest imod. Dette er dog baseret på hypotetiske valg i en online spørgeskemaundersøgelse og har den ulempe, at der ikke er tale om en virkelig rekrutteringssituation.

Tidligere iværksatte regeringsinitiativer

Fra 1. juli 2022 er der indført et forbud for virksomheder om at spørge ind til alder, når de søger nye medarbejdere for at forhindre, at virksomheder fravælger ledige seniorer.

² Labour market discrimination, J. Y. Qvist, C. A. Larsen (2025)